T. C.
MAARİF VEKİLLİĞİ
TEBLİĞLER DERGİSİ

Her hafta Pazartesi günleri neşrolunur.

Neşriyat Müdürlüğünce çıkarılır. Tek tek satılmaz. Alâkadar makam ve müesseselere dağıtılır. 50 nüshadan ibaret bir yıllığı kırk kuruş mukabilinde abonelerine gönderilir.

31 Mart 1941

PAZARTESİ

Cilt : 3
Sayı : 114

KARARLAR:

Talim ve Terbiye Heyeti Kararı

Karar sayısı : 35
Karar tarihi: 2/IV/1941

ÖZET :

1940 - 1941ders yılı birinci imtihan devresi h.

1940 - 1941 ders yılı imtihanlarının erken bitirilmesi ve bu hususta aşağıki esaslara göre hareket edilmesi uygun görülerek işin Vekillik makamının tasvibine arzı kararlaştı:

1 — İlk ve Ortaokullarla Liselerde, Öğretmen okullarında, Kız Enstitülerinde, Ticaret okullarında, Hususî Türk okullariyle azınlık ve yabancı okulllarında, bütün yüksek tahsil müesseselerinde imtihanlar 15 Mayıs 1941 akşamı bitmiş olacaktır.

2 — Ortaokullarla Liseler ve Öğretmen Okullarında son kanaat notları 16 Nisan sabahına kadar idareye bildirilmiş bulunacaktır.

3 — Ortaokullarla Liseler ve Öğretmen Okullarında dersler 16 Nisan akşamı kesilecek ve imtihanlar bağlı cetvele göre yapılacaktır. İmtihanlarda dikkate alınacak esaslar bu karara ayrıca eklenmiştir.

4 — Ortaokullarla Liseler ve Öğretmen okullarında kurulacak imtihan komisyonları zaruret görüldüğü takdirde ikişer azadan teşekkül edebilecek, yalnız Devlet Ortaokul imtihanının sözlü kısmına münhasır olmak üzere iki azanın da bulunamaması halinde sözlü şekil yazılıya çevrilerek imtihan bir zat tarafından yapılacak ve imtihan evrakı okulda saklanacaktır.

Ortaokullarla Lise ve Öğretmen okullarında 1940 - 1941 ders yılının birinci imtihan devresi için esaslar

1 — Lise ve Ortaokullarda hususî Türk Lise ve Ortaokulları talebesinin Devlet Ortaokul, Lise Bitirme ve Devlet Olgunluk imtihanları ve Öğretmen okullarının sözlü imtihanları Maarif Müdürlerinin Reisliğinde okul müdürlerinin iştirakile teşkil olunacak heyetlerin tespit edeceği yerlerde, yine ayni heyetlerce teşkil olunacak imtihan komisyonları tarafından yapılacaktır. Bu heyetlerin kararları, malûmat hasıl olmak ve icabında düzeltme yapılmak üzere Vekilliğe bildirilecektir.

2 — İmtihan komisyonlarının teşkilinde ayrıca şu noktalar gözönünde bulundurulacaktır:

a) Öğretmeni az olan okullarda ayni öğretmenler muhtelif komisyonlara girebilirler; b) Talebesi pek çok olan okullarda her branşın sözlü imtihanları için iki ayrı komisyon teşkil olunabilir; c) Eleme ve Devlet Olgunluk imtihanlarının her branşı için birden fazla imtihan komisyonu kurulamaz.

3 — Bir dersin sözlü imtihanına girecek talebe sayısı, imtihan bir günde yapılamıyacak kadar çok ise bu talebe gruplara ayrılarak her grup ayrı ayrı günlerde imtihana alınmalı ve talebenin imtihan kapılarında vakit kaybetmesinin önüne geçilmelidir.

4 — Devlet Ortaokul imtihanının eleme bölümüne ait imtihanlar saat 9 da başlayıp 12.15 te bitecektir.

5 — Devlet Olgunluk imtihanları saat 9 da başlayıp 13,15 te bitecektir.

6 — Yeni talimatnameye göre okul dışından imtihana gireceklerin imtihanları aslî talebe ile birlikte yapılacaktır.

7 — İmtihanları eski talimatnamelere göre yapılacak olanlar, cetvelde tespit edilen imtihan müddeti içinde, okul idareleri tarafından tayin ve ilân olunacak günlerde imtihan edileceklerdir. Bunların yazılı imtihanlarına ait sorular okullarca hazırlanacaktır.

Orta Öğretim Müesseselerinde 1940 - 1941 ders yılının birinci imtihan devresine mahsus cetvel

Günler	Ortaokul ve liselerin ilk sınıfları	Ortaokul son sınıf	Lise son sınıf	Öğretmenler okullarının meslekî sınıfları [*]
17 Nisan Perşembe (sabah)		öğretmen toplantıları		
19 Cumartesi (sabah)		Devlet ortaokul imtihanına gireceklerin ilânı	Lise bitirme imtihanına gireceklerin ilânı	
21 Pazartesi			Lise bitirme imtihanlarının başlaması	
22 Salı		Eleme imtihanları : 1) Türkçe		
25 Cuma		2) Tabiat Bilgisi		Sözlü imtihanların başlaması
26 Cumartesi		3) Matematik		
28 Pazartesi (sabah)		Eleme imtihanları neticelerinin tebliği		
30 Çarşamba		Sözlü imtihanların başlaması		
6 Mayıs Salı (akşam)			Lise bitirme imtihanlarının sona ermesi	
7 Çarşamba			Lise bitirme imtihanları neticelerinin tebliği	
9 Cuma			Devlet olgunluk imtihanları Ed. Kolu — Fen kolu 1) Türkçe Komp. — 1) Türkçe Komp. 2) Edebiyat — 2) Matematik grubu	
10 Cumartesi			3) Felsefe grubu veya Tarih — 3) Tabiiye grubu veya Fizik	Sözlü imtihanların bitmesi
12 Pazartesi			4) Tabiiye grubu veya Matematik grubu — 4) Felsefe grubu veya Tarih grubu	
14 Çarşamba (akşam)		Sözlü imtihanların bitmesi		

[*] Ortaokul ve lise sınıflarını ihtiva eden öğretmen okullarının, bu kısımlarındaki talebe, ortaokul ve lise talebesi ile ayni tarihlerde imtihana gireceklerdir.

TAMİMLER :

T. C.
Dahiliye Vekâleti
Nüfus İş. U. M.
Ş : 2 M.
Sayı : 2576/766

10/III/1941

Suret

ÖZET :
Hüviyet cüzdanlarına yazılacak sanatlar hakkında.

4/III/1941 tarih ve 1222 Meslekî ve Teknik Tedrisat Umum Müdürlüğü sayılı yazıları karşılığıdır:

Hüviyet cüzdanlarına yazılacak sanatlar, nüfus kanununun 12 nci maddesine istinat edeceğine nazaran iş'ar buyurulan okul talebelerinin ana ve baba isimlerile doğum yer ve tarihlerini ve hangi ihtisas şubesinden mezun olduklarını ve nüfus hüviyet cüzdanlarına göre nüfus idarelerince kayıtlı bulunduğu mahalli gösteren bir vesikanın okul idareleri tarafından tanzim ve bulundukları mahal nüfus idarelerine tevdiinden ve nüfus idarelerince dahi esas kütüklerine işlendikten sonra hüviyet cüzdanlarına şerh ile tasdik edilmesi icap eder.

Talebenin bulundukları mahalden başka kazalarda nüfus kaydı olanların dahi okul idarelerinden verilecek vesikanın nüfus memurluğu tarafından ait olduğu kaza nüfus idarelerine tasdikli örneği gönderilmek suretile esas kütüklerine işlenmesinin temini lâzımdır.

Bunlardan askerlik mükellefiyeti dahilinde olanların künyelerinin askerlik şubelerine tevdii lüzumunun vilâyetlere tamimen tebliğ olunduğunu saygılarımla arzeylerim.

Dahiliye Vekili Y.
R. Çevik

MESLEKİ VE TEKNİK TEDRİSAT
UMUM MÜDÜRLÜĞÜ
Sayı : 1568

26/III/1941

ÖZET :
Sanat okulları talebesinin ihtisas şubelerinin nüfus hüviyet cüzdanlarına yazılması h.

609.

Sanat okulları talebesinin ihtisas şubelerinin nüfus hüviyet cüzdanlarına yazılması hakkında Dahiliye Vekilliğinden alınan 10/III/1941 tarih ve 2576/766 sayılı yazı örneği yukarıya çıkarılmıştır.

Bütün sanat ve inşaat usta okullarında bu yazı hükümlerine göre muamele yapılmasının usul ittihazını ehemmiyetle rica ederim.

Maarif Vekili
Hasan-Âli Yücel

R. U.

ORTA TEDRİSAT ÜMUM MÜDÜRLÜĞÜ 22/III/1941
Sayı : 52350/6338

ÖZET :

610.

Aylık tahakkuk ve tediye cetvellerinin ne şekilde doldurulacağı h.

Her ayın ikinci günü postaya verilmesi lâzım gelen aylık tahakkuk ve tediye cetvellerinin doldurulmasında bazı okul idarelerinin yanlışlıklara düştükleri görülmektedir. Bu cetveller doldurulurken aşağıdaki esasların gözönünde bulundurulması lâzımdır.

1 — Maaş, makam, doktor ve hademe ücretlerile muvakkat tazminatın kazanç, buhran, muvazene ve hava kuvvetlerine yardım gibi vergilere aid tevkifatı merkezce yapılmakta ve tahsisat bu vergilerin tutarı çıkarıldıktan sonra safi itası üzerine % 3 belediye hissesi ilâve edilmek suretile gönderilmektedir. Verilen havalenin % 3 belediye hissesi nazarı dikkate alınmadan safi itası üzerinden tutarının cetvelin, (Bu ay sonuna kadar alnan havale) hanesine irad kaydedilmesi lâzımdır.

Maaş, makam, doktor ve hademe ücretlerinden tevhid farkı ve icra borcu gibi mahallince yapılan tevkifatın nazarı dikkate alınmıyarak bunların da tedive olunan mikdara ilâve olunması icab eder.

2 — Askerlik dersi ile diğer derslerin ders ve müzakere ücretlerinin tevkifatı yapılmadan havalesi verilmektedir. Verilen havale deftere ve cetvele aynen geçirilir. Yapılan masrafta vergiler hiç hesaba katılmaksızın tam olarak gösterilir. Meselâ: kanunî hadden fazla altı saat ilâve dersi bulunan bir ortaokul öğretmenine ayda 24 lira ücret verileceğine göre bu öğretmene tahakkuk ettirilerek ödenen para mikdarı 24 liradır. Cetvele de bu mikdarın masraf olarak aynen yazılması lâzımdır. Öğretmenin kıstelyevme tâbi tutulan ders veya müzakere ücretinden kesilen mikdar esasen tahakkuk eden mikdar içinde gösterilmiyeceğinden bittabi ödenen miktarda ayrıca gösterilmemesi icab eder.

3 — Okullara bir sene içinde herhangi bir fasıl veya maddeden bir kaç defa havale verilebilir. Bu verilen havalelerin heyeti umumiyesi (Bu ay sonuna kadar alınan havale miktarı) hanesinde yekûn olarak gösterilir.

4 — Bir okulun tahsisatından herhangi bir fasıl veya maddeden yapılan tenkis daima cetvelde gösterilir.

5 — Bazı okullar alınan havaleden yapılan tenkis çıktıktan sonra geri kalan miktarı alınan havale diye kaydetmektedirler ki doğru değildir. Bir sene zarfında alınan havale ile yapılan masraf ve tenkis olunan miktarların hepsinin cetveldeki hanelerinde ayrı ayrı gösterilmesi icab eder.

6 — Bazı okul idarelerinin, kendi okulları adına verilen tahsisat bittiği halde, ayni muhasiplikten maaş ve ücret almakta olan diğer okulların tahsisatından sarfiyatta bulundukları görülmektedir. Müteaddit okulu bulunan bir muhasipliğe toptan tahsisat verildiğine göre muhasebeci verilen havalenin hangi okula ait olduğunu bilememekte ve tediye muamelesini ifa etmektedir. Halbuki her okul, kendi okulları namına verilen tahsisat miktarını bildiği cihetle, verilen havale miktarını tecavüz ettirmemesi lâzımdır.

7 — Bazı okullar herhangi bir masrafa ait ita emrini veya ücret bordrosunu tanzim ederek istihkak sahibine verdikleri zaman bunu tediye olunmuş farzederek defterlerine masraf diye kaydetmekte, tahakkuk ve tediye cetvelinde de tahakkuk ve tediye olarak göstermektedirler. Bu usul her cihetten mahzurludur. Bu gibi masraf ve ücretlerin maliyece ödendiği anlaşılmadıkça tediye edilmiş addolunmaması ve cetvelin (tahakkuk edip de tediye olunmıyan) hanesinde gösterilmesi lâzımdır.

8 — (Tahakkuk edip de tediye olunmıyan) hanesinde gösterilen masrafların da cetvelin alt kısmındaki boş yerde neden dolayı tediye edilmediğini kısaca kaydetmek icap eder.

9 — Cetvelin doğru olduğunu anlamak için bir ay evvelki cetvelin yekûnlarını yeni cetvele hatasız olarak nakletmek şarttır. Daima yapılan masrafın, kalan miktarın, tenkis olunanın ve bugünkü tahsisatın, alınan havale yekûnuna müsavi olması, ödenen ve ödenmiyen miktarın yekûnlarının da tahakkuk eden masraf yekûnlarına denk gelmesi lâzımdır.

10 — Yukardaki izahat dairesinde cetvelin doldurulmasına itina gösterilmesi ve herhangi bir yanlışlığa meydan verilmemesi icap eder.

Gereğince hareket edilmesini rica ederim.

Maarif Vekili
Hasan-Âli Yücel

24/III/1941

HUKUK MÜŞAVİRLİĞİ
Sayı : 46

ÖZET :

611.

1702 numaralı kanunun 21 inci ve 35 inci maddelerinin tatbik şekli h.

Öğretmenlerin mazeretsiz ve mezuniyetsiz olarak bir haftadan az süren devamsızlıklarının sür'atle tecziyesi ve bu gibi hallerin tekerrürünün önüne geçilmesi için; 1702 numaralı kanunun 21 inci maddesinde yazılı «ders ücreti kesme» cezasının Maarif Vekili, Maarif Müdürleri ve orta derecedeki okullar müdürleri tarafından, her birinin kendi emir ve icra salâhiyeti dairesinde tatbik olunacağı ayni kanunun muaddel 35 inci maddesinde kabul edilmiştir.

Tatbikatta bu salâhiyetin bazı maarif ve okul müdürlerince kullanılmadığı, «ders ücreti kesme» cezasının « maaş kesme» cezası ile karıştırıldığı ve bir kısım maarif ve okul müdürlerinin de bu salâhiyetin kullanma şeklinde tereddüde düştükleri görülmektedir. Kanun hükmünün yerine getirilmesi için ders ücreti kesilmesine dair olan 21 inci maddenin ne gibi hallerde tatbik olunacağı ve bu cezayı tatbike memur olanların ne suretle hareket edeceği aşağıda izah edilmiştir.

1 — 1702 numaralı kanunun 21 inci maddesinde yazılı ders ücretlerinin kesilmesi cezası şu hallerde verilecektir.

a) Kabule şayan mazereti olmadan derse girmemek veya girdiği halde sınıfta dersten başka bir şeyle meşgul olmak,

b) Disiplin kurulu, öğretmenler kurulu ve satın alma komisyonu toplantılarına mazeretsiz olarak devam etmemek,

c) Bir ay içinde iki defadan ziyade derse geç gelmek.

Kanunun men ettiği bu hareketlerin yapıldığını gören ve tespit eden maarif müdürü veya okul müdürü, girilmeyen veya girildiği halde talebe ile meşgul olunulmayan veya geç kalınılan derslerin adedine göre bu derslere düşen ve kesilmesi lâzım gelen ücreti hesaplayarak tahakkuk âmiri olan zate bildirir. Tahakkuk âmiri icap eden muameleyi yapar ve ücret kesilmesine dair olan tezkerenin bir suretini bordroya bağlar. İta âmiri bu muameleyi kontrol eder.

Kanunun bu hükmünün tatbiki sırasında, (b) fıkrasında zikredilen halin vukuu takdirinde alâkadara ilk defa «ihtar» cezası verilir ve keyfiyet kendisine yazı ile bildirilir; ancak bu halin tekerrüründe «ücret kesme cezası» tatbik olunarak her toplantıda bir ders saati sayılmak suretile kesilecek ücret mikdarı hesaplanır.

2 — Kesilecek ders ücretlerinin hesabında şu suretle hareket olunur.

a) Dört hafta bir ay sayılarak öğretmenin maaş yekûnu bir ay zarfında o okulda girmeğe mecbur olduğu ders adedine taksim edilir ve boş geçen her ders saati için bu mikdar para öğretmenin ilk çıkacak aylığından kesilmek üzere keyfiyet tahakkuk ve ita âmirlerine bildirilir.

b) Ayni okulda ücretle ilâve ders okutan öğretmenlerin fazla olarak aldıkları bu ücret dahi asıl maaşına zammedilir ve her ders ücreti bu umumî yekûna göre hesap olunur.

c) Maaşını diğer bir okuldan alan öğretmenlerin 1 inci maddede yazılı hareketlerinden dolayı ders ücretlerinin kesilmesi icap eylediği takdirde doğrudan doğruya her ders için aldıkları ücret göz önünde bulundurularak hesap yapılır.

3 — 1702 numaralı kanunun 21 inci maddesine göre maarif müdürleriyle okul müdürleri tarafından teziye edilen ilk tedrisat mensupları, vilâyet maarif inzibat mecisleri ve orta veya meslekî tedrisat mensupları, Vekillik İnzibat Komisyonu nezdinde itirazda bulunabilirler.

4 — Mazeretleri dolayısile dersine girmeyen öğretmenlerin bu mazeretlerini en çok üç gün içinde ihbar ve bir hafta zarfında ispat etmeleri şarttır. Devamsızlık üç günü geçtiği halde mazeretini ihbar veya bir hafta içinde ispat eylemeyenler hakkında ceza tatbik olunur. Üç gün içinde ihbarda bulunmamış öğretmenin bu üç gün geçtikten sonra ayni hafta içinde mazeretini ispat etmesi muteber değildir.

5 — 1702 numaralı kanunun 22 nci maddesinde yazılı «maaş kesme» cezasının tatbiki münhasıran vilâyet maarif inzibat meclisleriyle Vekillik İnzibat Komisyonunun salâhiyeti dahilinde bulunduğu unultulmamalı ve eskisi gibi bu maddede yazılı suçları işliyenler hakkında «Tahkikat Muhtırası»nda gösterildiği şekilde tahkikat yapılarak evrak; karar vermekle mükellef makama gönderilmelidir.

Yukarıda bildirilen hususlara riayet olunmasını ve kanunun bahşeylediği salâhiyetlerin temamiyle kullanılmasını rica ederim.

Maarif Vekili
H. E. *Hasan-Âli Yücel*

MESLEKÎ VE TEKNİK TEDRİSAT UMUM MÜRÜRLÜĞÜ
Sayı : 1553

22/III/1941

612.

ÖZET :
Okullar tarafından İstatistik Umum Müdürlüğüne gönderilen cetveller h.

İmtihan neticeleri ve ders yılı başı malûmatı hakkındaki istatistik cetvellerinin, tanzim edildikten sonra doğrudan doğruya Başvekâlet İstatistik Umum Müdürlüğüne gönderilmesi icap ederken, bu hususta yapılan tebligata ve cetvellerin nasıl doldurulacağı hakkında arkalarında yazılı bulunan izahata rağmen bazı okul idarelerince yine yanlış doldurulmakta ve doğrudan doğruya İstatistik Umum Müdürlüğüne gönderilecek yerde Vekilliğimize gönderilmekte olmasının, cetvellerin çok geç alınmasına sebep olduğu ve bundan sonra bu hususta alâkasızlıkları ve ihmalleri görülenler hakkında 1554 sayılı istatistik kanunu mucibince adlî takibata tevessül edileceği, yukarıda adı geçen umum müdürlükten Vekilliğimize yazılan bir yazıda bildirilmektedir.

Okul müdürlerinin istatistik cetvellerini dikkat ve itina ile tanzim ederek doğruca Başvekâlet İstatistik Umum Müdürlüğüne göndermeleri ve bu işte alâkasızlık veya ihmalleri görülenler hakkında Vekilliğimizce de ayrıca inzibatî muamele tatbik olunacağı son defa olarak tebliğ olunur.

Maarif Vekili
Hasan-Âli Yücel

R. U.

NEŞRİYAT MÜDÜRLÜĞÜ
Sayı : 82/3063

4/IV/1941

613.

ÖZET :
1940 - 1941 ders yılı iftihar kitabına girecek olan talebeler h.

1 — 1939 tarihli disiplin talimatnamesinin 28 inci maddesinin (B) fıkrası gereğince okulunuzda 1940 - 1941 ders yılı iftihar listesine adı kaydedilmiş bulunan talebelerin resim ve adlarını ihtiva etmek üzere neşredilecek ikinci İftihar kitabı için lüzumlu bulunan malûmat ve resimlerin bu tamimin sonundaki örneğe uygun bir şekilde ve fotoğrafları Tebliğler Dergisinin 102 sayısında 550 umumî numara altında çıkan tamim hükümlerine uygun bir surette hazırlanmasına derhal başlanacaktır.

2 — Okullar, İftihar kitabına resmi girecek talebeler için örneğine uygun şekilde ikişer fiş doldurularak bu fişlerin hangi talebelere aid bulunduğunu gösterir iki kopyalı bir liste ile ve resmî taahhütlü olarak 15 Mayıs 1941 tarihine kadar Vekillik Neşriyat Müdürlüğüne göndermiş bulunacaklardır.

3 — Meslekî ve Teknik okullar 1940 - 1941 ders yılına ait malûmat ve resimler gibi 1939 - 1940 ders yılına ait olanları da ayrıca yollayacaklardır. Bu yıl kitabında bunlar ayrı bir kısım teşkil edecektir.

4 — Türk hususî ortaokul ve liseleri de resmî ortaokul ve liseler gibi hareket edeceklerdir.

5 — Gereğinin yapılmasını rica ederim.

Maarif Vekili
Hasan - Âli Yücel

F. U.

Okulun adı	Fotoğraf
Sınıfı ve Şubesi	
Talebenin numarası ve adı	
Soy adı	
Doğum tarihi ve yeri	
Babasının adı ve mesleği [*]	
Babasının hayatta olup olmadığı	

[*] Meslek hanesinde Asker, Memur, Rençber, Amele gibi umumî tabirler değil «Jandarma Yüzbaşısı, Polis Memuru, Tahrirat Kâtibi, Tesviyeci Ustası» gibi alâkadarın işini belirtecek malûmat konulmalıdır.

Bu dergideki tamimler tarafımızdan okunmuştur.

1 Öğretmen	2	3	4	5
6 Hasta	7 Doktor	8	9	10
11 Ayakkabı	12	13	14 Ayakkabı	15
16	17 Darzimcilik Çalışmıyor	18	19	20
21	22	23	24	25
26 Terzilik	27	28	29	30
31 Doktor	32	33	34	35
36	37	38	39	40

Devlet Matbaası